

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.289.2025

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 10377 Pani Posłanki Małgorzaty Gromadzkiej, w sprawie kryterium wieku przy ustaleniu renty wdowiej, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Ustawa z dnia 26 lipca 2024 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1243) wprowadziła od 1 stycznia 2025 r. nową regułę zbiegu prawa do renty rodzinnej po zmarłym małżonku z prawem do własnego świadczenia o charakterze emerytalno-rentowym. Przepisy ustawy przewidują, że w przypadku zbiegu prawa do tych świadczeń, począwszy od 1 lipca 2025 r., jedno świadczenie wypłacane będzie wdowie lub wdowcowi w całości, a drugie w wysokości 25% (w okresie przejściowym, tj. 1 lipca 2025 r. do 31 grudnia 2026 r. 15%). Tym samym, przywołany akt wprowadza nową regułę zbiegu prawa do nabytej renty rodzinnej, którą jego wnioskodawcy nazwali „rentą wdowią”.

Wdowy lub wdowcy ubiegający się o ustalenie nowej reguły zbiegu prawa do renty rodzinnej po zmarłym małżonku oraz prawa do innego świadczenia emerytalno-rentowego muszą spełnić warunki:

- osiągnięcia wieku emerytalnego określonego w art. 24 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;
- pozostawania we wspólności małżeńskiej do dnia śmierci małżonka;
- nabycia prawa do renty rodzinnej po zmarłym małżonku nie wcześniej niż 5 lat przed osiągnięciem wieku emerytalnego określonego w art. 24 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;
- niewstąpienia w nowy związek małżeński (wypłata świadczeń w zbiegu na zasadach tzw. renty wdowiej będzie ustawała z dniem poprzedzającym dzień zawarcia nowego związku małżeńskiego przez osobę uprawnioną do jej pobierania).

Ustawa wprowadza limit pobieranych świadczeń w zbiegu w ramach tzw. renty wdowiej do poziomu trzykrotności najniższej emerytury (od marca 2025 r. 1 878,91 zł) tj. do wysokości 5 636,73 zł.

Wskazane warunki wynikają z konieczności skierowania renty wdowiej do osób najbardziej potrzebujących, które w sposób dotkliwy również finansowo odczuły stratę osoby bliskiej, a prawo do renty rodzinnej po zmarłym małżonku nabyły w końcowym okresie swojej aktywności zawodowej lub po jej ustaniu, a zatem, ze względu na wiek, praktycznie utraciły możliwość poprawienia swojej sytuacji majątkowej.

Wprowadzenie warunków jest rozwiązaniem kompromisowym, wynikającym z konieczności odpowiedzialnego wdrożenia nowego rozwiązania do systemu emerytalno-rentowego, uwzględniającego zarówno oczekiwania wnioskodawców projektu obywatelskiego, jak i możliwości Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz budżetu państwa, z którego fundusz jest dotowany.

Renta wdowia nie jest odrębnym świadczeniem. Stanowi szczególną instytucję w systemie ubezpieczenia społecznego, wprowadzając uprawnienie do pobierania dwóch świadczeń

jednocześnie (jednego w całości, drugiego w części). Ze względu na odmienny charakter tego uprawnienia od renty rodzinnej, ustawodawca inaczej określił warunki uzyskania prawa do pobierania tych dwóch świadczeń, uznając, że osobom, które utraciły partnera na późnym etapie życia trudniej jest dostosować się do nowej sytuacji niż ludziom młodszym. Rzeczone uprawnienie stanowi inną konstrukcję prawną niż renta rodzinna i z tego względu może podlegać innym regułom nabywania uprawnień oraz ograniczeniom - jak w przypadku limitu wysokości pobieranych świadczeń.

W Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej badane są wszystkie postulaty zgłaszane przez świadczeniobiorców, również te dotyczące zmiany przepisów emerytalno-rentowych. Zgłaszane uwagi są dla Ministra istotną wskazówką przy podejmowaniu przyszłych działań, zmierzających do doskonalenia systemu emerytalnego.

Niemniej, ze względu na fakt, że każda zmiana w systemie emerytalnym niesie ze sobą poważne konsekwencje finansowe i dotyczy wielu osób, wszelkie nowe rozwiązania dotyczące tego obszaru winny być dokładnie analizowane przed wprowadzeniem ich w życie. Dotyczy to też rozszerzenia kręgu osób uprawnionych do renty wdowiej. W każdym bowiem przypadku - biorąc pod uwagę aktualną i prognozowaną sytuację Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - będzie się ono wiązało z koniecznością zwiększenia dotacji do funduszu z budżetu państwa. Kluczowe w tej sprawie pozostaje zatem stanowisko Ministra Finansów i Gospodarki, zgodnie z którym aktualne rozwiązania są adekwatne do możliwości budżetu państwa.

Zgodnie z art. 16 ustawy z dnia 26 lipca 2024 r. Rada Ministrów dokona w 2028 roku weryfikacji wskaźnika wysokości świadczeń w zbiegu, celem oceny zasadności jego ewentualnego podwyższenia, uwzględniając na tle sytuacji społeczno-gospodarczej kraju położenie grup osób uprawnionych niniejszą ustawą do wypłaty świadczeń w zbiegu. Będzie to również okazja do całościowego przeglądu rozwiązań prawnych dotyczących renty wdowiej, a także szczegółowych analiz, w tym kręgu osób uprawnionych do skorzystania z tego rozwiązania.

Z informacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wynika, że do 31 lipca 2025 r. ZUS uruchomił wypłatę świadczeń w zbiegu z rentą rodzinną dla 755,2 tys. osób, a dzięki rencie wdowiej uprawnieni świadczeniobiorcy zyskają średnio 353,94 zł.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

dr hab. Sebastian Gajewski, prof. uczelni

Podsekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/